Klarense

Contractul de dezvoltare a site-ului: lista de verificare a clientului înainte de semnare

Pentru cine: proprietarul unei afaceri care a primit de la un studio sau de la un freelancer un contract de dezvoltare a site-ului și specialistul care citește contractul din partea clientului.

Ce conține: 22 de secțiuni pe care juriștii și inginerii le verifică într-un contract de dezvoltare. Pentru fiecare: cum trebuie să fie, semnalul de alarmă, întrebarea pentru studio și cine evaluează clauza.

La bază: liste de verificare pentru contractele de dezvoltare a site-urilor și a software-ului întocmite de firme de avocatură (CMS, Kingsley Napley, LegalVision), recomandările ICANN privind înregistrarea domeniilor, GDPR art. 28 și clauzele contractuale standard ale UE pentru persoanele împuternicite (Decizia 2021/915), legile Republicii Moldova și ale României privind dreptul de autor și datele cu caracter personal. Lista surselor se află la final.

> Nu sunt jurist. Clauzele marcate cu **J** trebuie arătate unui jurist; clauzele marcate cu **I** pot fi evaluate de un inginer din partea clientului. Concluziile juridice de mai jos nu sunt o consultanță, ci o listă cu ce să întrebați.

De ce contractul este deosebit de important în Republica Moldova și în România

Potrivit legilor privind dreptul de autor din ambele țări, drepturile asupra unei opere create la comandă rămân implicit la autor, dacă contractul nu prevede altfel: Republica Moldova — Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art. 34; România — Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art. 47. De aceea, clauza privind transmiterea drepturilor nu este o formalitate: fără ea, clientul poate să nu primească deloc drepturile.

Pentru comparație: în Rusia, potrivit art. 1296 din Codul civil al Federației Ruse, drepturile asupra programelor și bazelor de date create la comandă aparțin clientului atunci când contractul nu prevede nimic. Nu transferați regulile unei țări asupra alteia.

Cum citiți contractul

1. Puneți alături contractul, oferta comercială și caietul de sarcini.
2. Parcurgeți secțiunile. Notați: „există, așa cum trebuie”, „există, dar cu un semnal de alarmă”, „lipsește”.
3. Adunați tot ce „lipsește” și toate semnalele de alarmă într-o singură scrisoare către studio — cu întrebările din rândurile „Întrebați studioul”.
4. Arătați secțiunile marcate cu **J** unui jurist înainte de semnare.

I. Ce se face, cum se recepționează și cât se plătește

1. Obiectul contractului și caietul de sarcini — I

Cum trebuie să fie: caietul de sarcini este semnat ca anexă la contract. El cuprinde: paginile și funcțiile, integrările (e-mail, CRM, plăți), lista de browsere și dispozitive, cerințele privind viteza, securitatea și accesibilitatea. Este stipulat că, în caz de neconcordanță, caietul de sarcini prevalează asupra ofertei comerciale.

Semnal de alarmă: „site conform machetei", „de comun acord", trimitere la corespondență; un contract-cadru în care volumul lucrărilor „se stabilește prin comenzi".

Întrebați studioul: „Care document este singura sursă a cerințelor? Semnăm caietul de sarcini odată cu contractul?"

2. Etape, termene și plată — I + J

Cum trebuie să fie: fiecare plată este legată de recepția unei etape, nu de calendar. Ultima plată sau o parte din ea se face după remedierea observațiilor din actul de predare. Termenele etapelor sunt stabilite prin date concrete.

Semnal de alarmă: plată anticipată de 100%; studioul poate amâna termenele singur; „termenele se prelungesc la orice întârziere a clientului" fără o condiție similară pentru studio.

Întrebați studioul: „Ce se întâmplă cu plata dacă etapa nu este recepționată? Ce anume din partea mea poate decala termenele?"

3. Procedura de recepție — I

O secțiune-cheie. În România, recepția tacită este prevăzută direct de lege: dacă clientul, fără un motiv întemeiat, nu comunică fără întârziere rezultatul verificării, lucrarea se consideră acceptată fără rezerve (Codul civil al României, art. 1862). De aceea, termenul și procedura de recepție trebuie trecute în contract.

Cum trebuie să fie:

- criterii de recepție măsurabile — scenarii cu rezultatul așteptat;
- termenul de verificare curge din momentul în care clientul a primit versiunea funcțională și datele de acces;
- o scală de gravitate a observațiilor și o regulă care arată care dintre ele împiedică semnarea actului de predare;
- un ciclu „observații — remediere — reverificare" cu un număr limitat de runde; după N runde nereușite, clientul poate rezilia contractul și recupera plata pentru etapă;
- este indicat cine din partea clientului are dreptul să semneze actul de predare;
- actul de predare poate fi semnat cu o listă de observații.

Semnal de alarmă: „lucrarea se consideră acceptată dacă clientul nu a răspuns în N zile"; „lansarea site-ului se consideră recepție".

Întrebați studioul: „Câte zile am pentru verificare și din ce moment se calculează? Câte runde de remedieri sunt incluse în preț?"

4. Modificări și lucrări suplimentare — I

Cum trebuie să fie: o modificare se face printr-o cerere scrisă, cu preț și termen; lucrul începe doar după acordul clientului. Este stipulat că remedierea unei erori nu este o modificare. Este indicat tariful pe oră.

Semnal de alarmă: studioul are dreptul să numească orice observație „lucrare suplimentară contra cost".

Întrebați studioul: „Cum deosebim o eroare de o lucrare suplimentară? Cât costă o oră de lucrări suplimentare?"

5. Garanția calității — I

Cum trebuie să fie: site-ul corespunde caietului de sarcini și nu conține cod rău-intenționat. Termenul de garanție este stabilit în luni și curge de la semnarea actului de predare (sau de la remedierea observațiilor), nu de la lansare. Timpul de reacție și de remediere depinde de gravitatea observației. În practică se întâlnesc frecvent 6–12 luni (MJK Inc).

Semnal de alarmă: garanție „de la data lansării" sau „de la data predării"; 1–3 luni; „remediere într-un termen rezonabil".

Întrebați studioul: „De la ce dată curge garanția și în cât timp remediați o eroare critică?"

6. Mentenanța după lansare — I

Cum trebuie să fie: o anexă sau un contract separat: ce include, timpul de reacție, orele, prețul, durata minimă și cum se poate renunța.

Semnal de alarmă: mentenanța este obligatorie, fără dreptul de a renunța; mentenanța și garanția sunt amestecate, iar remedierea erorilor devine contra cost.

Întrebați studioul: „Mentenanța este obligatorie? Cum pot renunța la ea?"

II. Drepturile asupra site-ului

7. Transmiterea drepturilor sau licența — J

Cum trebuie să fie: este scris explicit că clientului i se transmit (cesionează) drepturile patrimoniale exclusive. Sunt enumerate modalitățile de utilizare, durata (pe toată durata protecției), teritoriul (întreaga lume) și remunerația. Clientul are dreptul să modifice site-ul și să transmită mai departe drepturile.

Legea cere aceste condiții: în Republica Moldova, contractul de cesiune trebuie să indice drepturile transmise, durata, volumul utilizării și remunerația și se dovedește doar prin forma scrisă (Legea nr. 230/2022, art. 30); în România — modalitățile de utilizare, durata, întinderea și remunerația pentru fiecare drept (Legea nr. 8/1996, art. 42 și 43). Drepturile morale ale autorului (numele, integritatea) nu se transmit potrivit legii moldovenești (art. 10), de aceea în contract nu trebuie scris „se transmit toate drepturile", ci trebuie obținut acordul pentru modificări.

Semnal de alarmă: licență în loc de transmitere; licență neexclusivă; lipsesc durata și teritoriul; „drepturile se transmit după plata integrală", iar ultima plată este „după lansare", fără dată, și până atunci clientul nu are nici măcar un drept temporar de utilizare.

Întrebați studioul: „Este o transmitere a drepturilor sau o licență? Când anume se transmit drepturile și ce am eu până atunci?”

8. Ce anume se predă — I + J

Cum trebuie să fie: o listă: codul sursă, fișierele sursă ale designului (de exemplu, fișierele Figma), textele, imaginile, baza de date, documentația.

Semnal de alarmă: se predă „site-ul”, fără fișierele sursă.

Întrebați studioul: „Predați fișierele sursă ale designului și codul? Putem adăuga lista în contract?”

9. Elementele proprii preexistente ale studioului — J

Cum trebuie să fie: o listă a bibliotecilor și modulelor proprii ale studioului și dreptul perpetuu și irevocabil de a le folosi pe acest site, inclusiv cu un alt contractant.

Semnal de alarmă: site-ul este construit pe un sistem propriu închis al studioului, fără dreptul de a-l muta.

Întrebați studioul: „Ce anume din proiect vă aparține și putem trece la un alt contractant fără să refacem site-ul?”

10. Componente terțe și licențe — I

Cum trebuie să fie: o listă a componentelor terțe (pluginuri, teme, fonturi, biblioteci) cu licențele lor. Licențele plătite sunt înregistrate pe numele clientului. Componentele cu licențe care obligă la dezvăluirea codului (copyleft) se folosesc doar cu acordul clientului.

Semnal de alarmă: temele și pluginurile plătite sunt cumpărate pe licența studioului.

Întrebați studioul: „Dați-ne lista componentelor plătite: pe numele cui sunt licențele și cine le reînnoiește?”

11. Răspunderea pentru drepturile terților — J

Cum trebuie să fie: studioul garantează că deține drepturile asupra a tot ce predă — inclusiv de la propriii designeri și freelanceri — și răspunde dacă un terț înaintează o pretenție (de exemplu, pentru o fotografie folosită fără licență).

În Republica Moldova, drepturile asupra programelor create de un salariat aparțin implicit angajatorului (Legea nr. 230/2022, art. 24), iar pentru alte opere, de exemplu designul și textele, se aplică regulile generale privind operele de serviciu (art. 33). Verificați cu un jurist cum se aplică acestea contractului dvs. concret.

Semnal de alarmă: secțiunea lipsește.

Întrebați studioul: „Confirmați în contract că dețineți drepturile asupra a tot ce predați, inclusiv asupra lucrărilor subcontractanților?”

III. Independența față de studio

12. Predarea site-ului — I

Cum trebuie să fie: în anexă — lista completă a ce se predă la livrare: depozitul de cod cu istoricul modificărilor (sau contul platformei de tip constructor — Tilda, Wix), toate datele de acces (hosting, registrar de domeniu, DNS, panoul de administrare, e-mail, analiză), instrucțiunile de instalare, o copie a bazei de date, documentația, instruirea.

Semnal de alarmă: „datele de acces se oferă la cerere"; codul este păstrat doar pe serverul studioului.

Întrebați studioul: „Putem anexa la contract lista a ce se predă?"

13. Domeniul — I + J

Cum trebuie să fie: clientul este indicat ca proprietar (titular) al domeniului, iar contul la registrar este pe numele clientului. ICANN numește înregistrarea domeniului pe numele unui terț o practică proastă.

Semnal de alarmă: domeniul este înregistrat pe numele studioului „pentru comoditate".

Întrebați studioul: „Cine va fi indicat ca proprietar al domeniului la registrar?"

14. Hostingul — I

Cum trebuie să fie: un contract separat sau un cont al clientului; cerințe privind serverul, disponibilitatea și copiile de rezervă; ajutor la mutarea la un alt furnizor de hosting.

Semnal de alarmă: hostingul studioului cu reînnoire automată, legat de contractul de dezvoltare.

Întrebați studioul: „Dacă plecăm, ne ajutați să mutăm site-ul pe hostingul nostru?"

15. Copiile de rezervă — I

Cum trebuie să fie: cine face copiile, cât de des, unde sunt păstrate, dacă clientul are acces la ele, dacă restaurarea dintr-o copie a fost verificată.

Semnal de alarmă: „executantul nu răspunde de integritatea datelor", fără să se indice cine răspunde atunci.

Întrebați studioul: „Cine face copiile și când a fost verificată ultima dată restaurarea?"

IV. Date și securitate

16. Securitatea — I

Cum trebuie să fie: cerințe în caietul de sarcini: actualizarea sistemului și a pluginurilor, HTTPS, stocarea parolelor, rolurile și drepturile de acces. Studioul este obligat să anunțe un atac informatic sau o scurgere de date.

Semnal de alarmă: securitatea nu este menționată deloc.

Întrebați studioul: „Cine actualizează site-ul după predare și cum ne anunțați despre incidente?"

17. Datele cu caracter personal ale clienților dvs. — J

Cum trebuie să fie: dacă studioul sau furnizorul de hosting are acces la datele clienților dvs. (solicitări, comenzi, CRM), se încheie un contract cu persoana împuternicită de operator. Temeiuri: Republica Moldova — Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, art. 28 (în vigoare din 23.08.2026); UE — GDPR, art. 28; pentru GDPR există clauzele contractuale standard ale Comisiei Europene (Decizia 2021/915).

Semnal de alarmă: studioul are acces la baza de date de producție cu datele clienților, dar nu există un contract de prelucrare a datelor.

Întrebați studioul: „Semnăm un acord privind prelucrarea datelor cu caracter personal?"

18. Confidențialitatea — J

Cum trebuie să fie: obligația este reciprocă, cu o listă de excepții, și rămâne în vigoare și după încetarea contractului.

Semnal de alarmă: confidențialitatea este doar într-un singur sens.

V. Răspunderea și ieșirea din contract

19. Răspunderea și penalitățile — J

Cum trebuie să fie: penalități pentru întârziere, pe etape. Limitarea răspunderii studioului nu se aplică încălcării drepturilor terților, scurgerii de date, divulgării informațiilor confidențiale și faptelor intenționate.

Semnal de alarmă: răspunderea studioului este limitată la suma ultimei plăți; penalitățile sunt prevăzute doar pentru client.

20. Rezilierea și ajutorul la tranziție — J + I

Cum trebuie să fie: clientul poate rezilia contractul în caz de încălcare (după un termen de remediere) și din propria decizie. La reziliere, el plătește doar pentru ce a fost recepționat și primește tot ce s-a lucrat, inclusiv codul neterminat și machetele. Studioul ajută la predarea proiectului unui nou contractant.

Rețineți: potrivit legii moldovenești, la refuzul comenzii din cauza neconformității lucrării, sumele deja primite de autor rămân la acesta, dacă contractul nu prevede altfel (Legea nr. 230/2022, art. 34). Procedura de restituire a banilor trebuie trecută în contract.

Semnal de alarmă: la reziliere, tot ce s-a lucrat rămâne la studio.

Întrebați studioul: „Dacă ne despărțim după etapa de design, machetele și drepturile asupra lor rămân la noi?"

21. Subcontractanții — J

Cum trebuie să fie: subcontractanții sunt implicați cu acordul clientului; studioul răspunde pentru ei; drepturile de la ei au fost obținute (vezi secțiunea 11).

22. Legea aplicabilă, litigii și alte prevederi — J

Cum trebuie să fie: legea aplicabilă și instanța sunt convenabile clientului; înainte de instanță — negocieri și un expert tehnic independent. Interdicția de a atrage angajații celeilalte părți este reciprocă și limitată în timp. Prezentarea site-ului în portofoliul studioului — doar după lansare, fără date confidențiale și cu dreptul clientului de a refuza.

Ce faceți după verificare

1. Adunați tot ce „lipsește” și toate semnalele de alarmă într-o singură scrisoare către studio. Scrieți despre clauze, nu despre oameni: „Propun să clarificăm punctul 4.2.”
2. Arătați secțiunile marcate cu **J** unui jurist înainte de semnare.
3. Semnați atunci când răspunsurile sunt trecute în contract sau în anexe, nu doar în corespondență.

Surse

Practica contractelor de dezvoltare

- CMS, Checklist for a website development contract: cms.law
- Kingsley Napley, Website development agreements: kingsleynapley.co.uk
- LegalVision, Website development agreement: legalvision.co.uk
- Sprintlaw, Software acceptance testing clauses: sprintlaw.co.uk
- MJK Inc, Anatomy of a software development agreement: mjkinc.co.za
- ICANN, Good practices for the registration and administration of domain name portfolios: icann.org

Dreptul Republicii Moldova

- Legea nr. 230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, art. 10, 24, 30, 33, 34: agepi.md, legis.md
- Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, art. 28: datepersonale.md

Dreptul României

- Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (republicată în 2018), art. 42, 43, 47: legislatie.just.ro
- Codul civil al României, art. 1862: codulcivil.ro

Uniunea Europeană

- GDPR, art. 28; Decizia de punere în aplicare (UE) 2021/915 a Comisiei Europene privind clauzele contractuale standard pentru persoanele împuternicite: eur-lex.europa.eu

Pentru comparație

- Codul civil al Federației Ruse, art. 1296

Dacă doriți să citesc eu contractul

Consultanță înainte de contract. Citesc contractul, oferta comercială și caietul de sarcini după această listă de verificare și vă predau lista de modificări la contract, întrebările pentru studio și notițe despre ce trebuie arătat unui jurist. Termen — 2 zile lucrătoare, de la 150 €.

Nu sunteți gata să plătiți? Programați o discuție gratuită de 20 de minute.

klarense.com · Serghei Fortuna, inginer de partea proprietarului site-ului · 8 ani în testare

Acest material nu constituie consultanță juridică.